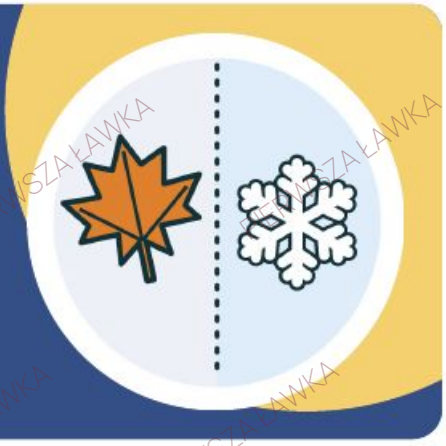
Pierwsza Ławka · zestaw kart pracy · geografia · klasa 5

Dział 5. Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej

Las strefy umiarkowanej, krajobraz śródziemnomorski, step, tajga, tundra, pustynia lodowa i Himalaje; strefowość a piętrowość. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	6 zad. 13 pkt
2	**Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	3 zad. 14 pkt
3	**Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	5 zad. 14 pkt
4	**Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	5 zad. 16 pkt
5	**Sprawdzian: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – grupa A** 30 minut · 18 pkt	7 zad. 18 pkt
6	**Sprawdzian: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – grupa B** 30 minut · 18 pkt	7 zad. 18 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 5 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

karta 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 13 pkt

Przypomnij sobie

- **Śródziemnomorski** (wybrzeża Morza Śródziemnego, np. w Hiszpanii, Włoszech, Grecji): gorące, suche lata i łagodne, deszczowe zimy; oliwki, winorośl, cytrusy; turystyka.
- **Las liściasty i mieszany strefy umiarkowanej** (np. w Polsce): cztery pory roku, opady przez cały rok; buk, dąb i klon zrzucają liście jesienią, wiosną kwitnie runo; jeleń, sarna, dzik, wiewiórka.
- **Step**: trawy, żyzne czarnoziemy – uprawa zbóż (np. na Ukrainie); mało opadów, gorące lata i mroźne zimy; żyją tu np. susły.
- **Tajga** (północ Rosji, np. Syberia, i północ Kanady): lasy iglaste (świerk, sosna, modrzew), długie mroźne zimy, krótkie lata; łoś, niedźwiedź brunatny, ryś; ludzie pozyskują drewno.
- **Tundra** (strefa podbiegunowa, na północ od tajgi): wieloletnia zmarzlina (latem rozmarza tylko cienka warstwa, tworzą się bagna), mchy, porosty, niskie karłowate brzozy i wierzby rosnące kępami; renifer (gęsta sierść, szerokie racice), lis polarny (gęste futro, zimą białe, małe uszy); hodowla reniferów.
- **Pustynia lodowa** (strefa okołobiegunowa): lądolody Antarktydy (pingwiny) i Grenlandii.
- **Strefowość** – krajobrazy zmieniają się od równika ku biegunom. **Piętrowość** – zmieniają się w górach wraz z wysokością, bo im wyżej, tym zimniej (w Himalajach od dołu: lasy liściaste, lasy iglaste, łąki, a najwyżej skały i lodowce). Himalaje (Azja) – Mount Everest 8849 m n.p.m., najwyższy szczyt świata.

W podróży przez strefy

notatki z podróży pomagają porównać krajobrazy

zawilec gajowy w runie lasu

zwierzęta obserwuj z daleka

płatek śniegu ma sześć ramion

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Dlaczego w tundrze nie rosną wysokie drzewa?
Lato jest krótkie i chłodne, a zmarzlina nie pozwala zapuścić głębokich korzeni.

Przykład 2. Dlaczego nad Morzem Śródziemnym uprawia się oliwki?
Drzewa oliwne dobrze znoszą suche, gorące lata i łagodne zimy.

Zadania

1 **Połącz krajobraz z roślinnością.** ___ / 4 pkt

1. tajga	a) trawy
2. tundra	b) mchy, porosty, karłowate drzewa
3. step	c) lasy iglaste
4. śródziemnomorski	d) oliwki, winorośl, zarośla krzewów

1 ___ 2 ___ 3 ___ 4 ___

Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – ćwiczenia podstawowe

karta 2/6

Sprawdzam, czy rozumiem podstawy

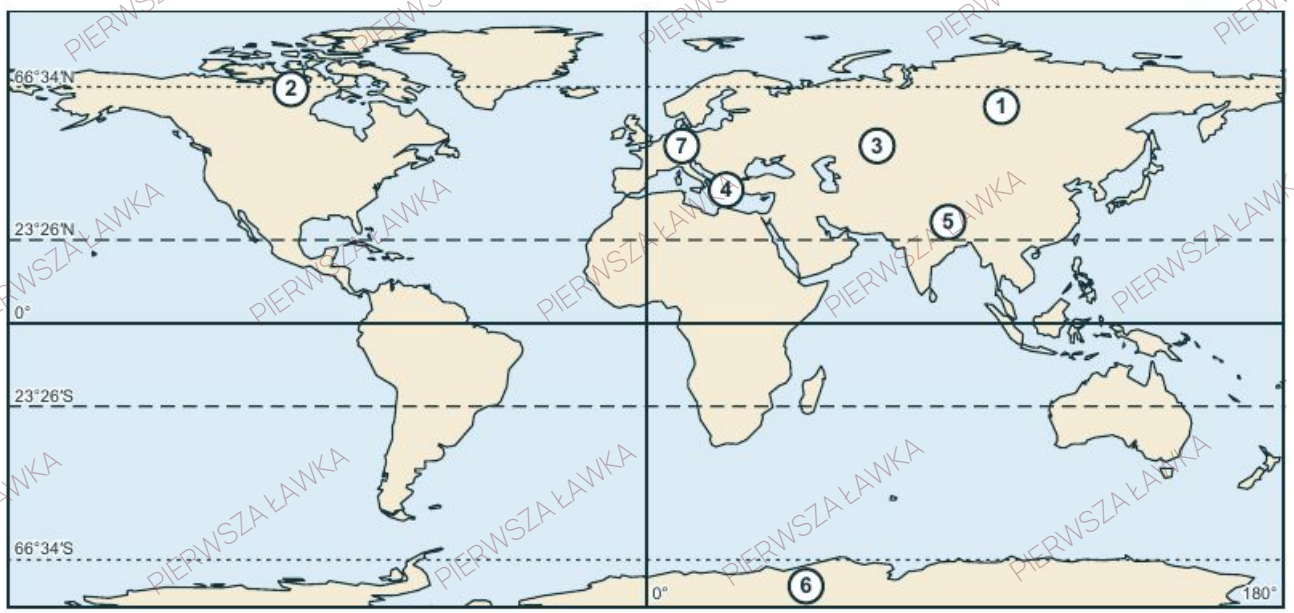
Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 14 pkt

Pamiętaj: rozpoznając krajobraz, przyjrzyj się roślinom, zwierzętom i ukształtowaniu terenu.

1 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 3 pkt

1. Tajga to lasy liściaste.	P	F
2. Latem w krajobrazie śródziemnomorskim jest sucho.	P	F
3. Renifer żyje w tundrze.	P	F

2 Na mapie numerami oznaczono obszary różnych krajobrazów. Wpisz właściwe numery. ___ / 7 pkt

krajobraz śródziemnomorski – _____

las liściasty strefy umiarkowanej – _____

tajga – _____

tundra – _____

pustynia lodowa – _____

Himalaje – _____

step – _____

3 Przyporządkuj zwierzęta. ___ / 4 pkt

łoś renifer ryś lis polarny

tajga	tundra

Sprawdzian: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – grupa A

karta 5/6

30 minut · 18 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 18 pkt

1 **Połącz krajobraz z miejscem, w którym występuje.** ___ / 3 pkt

1. tajga	a) wybrzeża Hiszpanii i Włoch
2. pustynia lodowa	b) północ Rosji i Kanady
3. krajobraz śródziemnomorski	c) wnętrze Grenlandii

1 ____ 2 ____ 3 ____

2 **W Himalajach najwyżej położone są** ___ / 1 pkt

A. skały i lodowce **B.** lasy iglaste

C. łąki z rododendronami **D.** lasy liściaste

3 **Oceń prawdziwość zdań.** ___ / 3 pkt

1. Zimą w krajobrazie śródziemnomorskim pada więcej deszczu niż latem.	P	F
2. Mount Everest leży w Andach.	P	F
3. Lis polarny zimą ma białe futro.	P	F

4 **Uzupełnij.** ___ / 2 pkt

1. Krajobraz, do którego dotrze podróżnik idący z tajgi dalej na północ, to _____.
2. Zmiana roślinności w górach wraz z wysokością to _____.

5 **Temperatura spada o ok. 0,6°C na każde 100 m. U podnóża góry (500 m n.p.m.) jest 20°C. Oblicz temperaturę na wysokości 2500 m n.p.m.** ___ / 2 pkt

6 **Porównaj step z tajgą: klimat, roślinność, zwierzęta.** ___ / 3 pkt

7 **Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.** ___ / 4 pkt

Las w czterech porach roku

Jesienią buki i dęby w lesie zrzuciły liście. Zimą las był cichy i jasny. Wiosną, zanim drzewa wypuściły liście, dno lasu pokryły białe zawilce. Latem w cieniu koron spotkaliśmy sarnę.

Tekst własny

7.1 **Wyjaśnij, dlaczego zawilce kwitną wiosną, zanim drzewa wypuszczą liście.** ___ / 2 pkt

7.2 **Podaj strefę klimatyczną, w której rośnie taki las, i dwie cechy jej klimatu.** ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 5

Podgląd pokazał 4 z 12 stron. Pełna wersja: 12 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – najważniejsze wiadomości – 6 zadań, 13 pkt
- Karta 2: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – ćwiczenia podstawowe – 3 zadania, 14 pkt
- Karta 3: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – utrwalenie – 5 zadań, 14 pkt
- Karta 4: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – w praktyce – 5 zadań, 16 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – grupa A – 7 zadań, 18 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Krajobrazy strefy umiarkowanej i zimnej – grupa B – 7 zadań, 18 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/geografia-klasa-5-dzial-05-krajobrazy-strefy-umiarkowanej-i-zimnej-zestaw